

Ansvar og gjennomføring av nødvendig reisefølge og tilsyn etter opplæringsloven § 7-4

Utdanningsdirektoratet har besvart en henvendelse fra Statsforvalteren i Nordland med spørsmål om hvor langt kommunens plikt til å oppfylle elevens rett til nødvendig reisefølge og tilsyn strekker seg.

TOLKNINGSUTTALELSE | 25.08.2021

Gjelder

- [Opplæringslova - § 7-4 Reisefølgje og tilsyn](#)
- [Opplæringslova - § 13-4 Ansvaret for skoleskyss m.m.](#)

Vi viser til deres e-post datert 14.06.2021 som gjelder opplæringsloven (oppl.) § 7-4. Dere har mottatt en henvendelse fra en kommune som gjelder retten til reisefølge/tilsyn når elever er avhengige av skyss med båt, og spørsmål om hvor langt kommunens plikter strekker seg etter oppl. § 13-4. Dere viser til at det i noen tilfeller vil være praktisk utfordrende for kommunen å stille opp med en kommunalt ansatt som reisefølge, og det er heller ikke mulig for fylkeskommunen å ordne alternativ skyss. Eksempelvis når båten går fra et sted i kommunen der ingen av de ansatte i kommunen bor.

Dere stiller spørsmål om reisefølget/tilsynet må utføres av en kommunalt ansatt eller om andre kan gjøre dette, f.eks. ansatte på båten eller foresatte til andre elever som tar samme båt. Dere spør også om dette i tilfelle vil være «snakk om delegasjon av kommunens plikter etter § 13-4?»

Vårt svar:

Kort om retten til nødvendig reisefølge og tilsyn - oppl. § 7-4

Retten til nødvendig reisefølge og nødvendig tilsyn følger av oppl. § 7-4, og gjelder uavhengig av hvilket grunnlag elevens rett til skyss er utledet fra. Det betyr at elever med rett til skyss med båt, har rett til tilsyn og reisefølge dersom dette er nødvendig. Dette må vurderes konkret for hver enkelt elev.

Ansvar for nødvendig reisefølge og tilsyn - oppl. § 13-4

Kommunene har ansvaret for å sørge for nødvendig tilsyn og reisefølge for grunnskoleelever, jf. oppl. § 13-4. Kommunene har frihet til å velge hvordan de skal oppfylle denne rettigheten. Slik vi ser det er ikke loven til hinder for at kommunen inngår avtale med private om å utføre denne oppgaven.

Det betyr at kommunen f.eks. kan inngå avtale med et båtselskap eller andre private om kjøp av tjenester i form av reisefølge/tilsyn for enkeltelever. Kommunen har fortsatt fullt ansvar etter oppl. § 13-4, og må sørge for at elevens rettigheter etter opplæringsloven blir oppfylt. Det betyr at kommunen må sikre seg at tjenesten som båtselskapet eller andre skal levere, oppfyller kommunens ansvar etter opplæringsloven § 13-4, jf. § 7-4. Helgeland har i sin kommentarutgave (3. utgave, side 181) presisert følgende: «Den som har ansvaret, må dekke alle kostnader knyttet til tilsynet eller reisefølget, f.eks. lønn og reiseutgifter for den som følger eleven.»

Selv om kommunen inngår avtale med private om å utføre reisefølge/tilsyn med enkeltelever, legger vi til grunn at det ikke er aktuelt for kommunen å delegere avgjørelsesmyndigheten sin. Det betyr at det fortsatt er kommunen som avgjør om elevene har rett til reisefølge/tilsyn etter oppl. § 7-4 og i samsvar med saksbehandlingsreglene i forvaltningsloven. Vi viser her til kapittel 15.6.7 og 27 i NOU 2019: 5. Vi legger også til grunn at kommunen har god dialog med foreldrene.

Dersom kommunen bruker andre enn sine egne ansatte til å oppfylle elevens rett til nødvendig tilsyn og reisefølge, bør dette gjøres i skriftlige avtaler der det kommer klart frem hvordan tjenesten skal utføres, inkludert taushetsplikt, lønn/kompensasjon osv.

Vår referanse: 2021/7617